

Accent op improvisatie en taal

onderdeel: Improvisatie

Titel les/thema **Improvisatie met dramakaarten**

Graad: 3

Aan al deze doelen wordt gewerkt, toch duidt u best aan welke u in de verf wil zetten.

Leerplandoelnummer	Leerplandoel uitgeschreven
1.5	De wezenlijke aspecten van dramatisch spel ervaren: rol en handeling, motieven en gevoelens.
1.6	Vaststellen dat vragen als 'wie, wat, waarom, hoe, wanneer en waar?' hen op het spoor brengen van de wezenlijke aspecten van dramatisch spel.
3.2	Oog hebben voor de uitdrukkingskracht van taal en beweging in een doe-alsof-situatie.
3.4	Ervaren hoe een boodschap via dramatisch spel wordt gebracht.
3.5	Zich verwonderen over de boodschap die anderen dramatiseren.
3.6	Zich inleven in de wijze waarop anderen gestalte geven aan een spelsituatie.
3.7	Vaststellen hoe een boodschap via dramatisch spel op verschillende wijzen kan worden gebracht.
4.1	Waardering opbrengen voor de manier waarop een bepaald idee of personage, een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid wordt gedramatiseerd.
5.1	De mogelijkheden van dramatisch spel ervaren als een middel om met anderen te communiceren, om iets te concretiseren, om iets van zich af te spelen, om ervaringen te verwerken...
5.2	Bij de voorbereiding en de uitvoering van het spel, hun fantasie en voorstellingsvermogen activeren.
5.4	Bereid zijn eigen belevenissen, ervaringen, gedragingen, gevoelens en handelingen spontaan in allerlei situaties te verwoorden in dramatisch spel.
6.1	Zich inleven in een ding, een idee, een personage, een gebeurtenis of een omstandigheid uit de werkelijkheid of uit een verteld of voorgelezen verhaal en dat al spelend vorm geven.
6.2	Genieten van de fantasie, de originaliteit, de creativiteit en de zelfexpressie in 'kunstwerken'.
6.4	Eigen ervaringen en kennis opdiepen om inhoud en vorm te geven aan een spelscenario.
6.6	Verbale en non-verbale spelvormen toepassen of improviseren.
6.8	Ervoor zorgen dat het dramatisch spel altijd een doe-alsof-situatie blijft.

7.3	Durven improviseren door in te spelen op onvoorziene situaties.
7.4	Tijdens het spel met een eigen expressiestijl durven inspelen op ervaringen, gevoelens, ideeën en fantasieën van anderen.
8.1	Beweging en mimiek aanpassen aan de spelsituatie.
8.4	De ruimte op gepaste wijze gebruiken (mise-en-scène).
10.2	Situaties uit het dagelijks leven die aanleiding geven tot dramatisch spel, kritisch bekijken en beluisteren.
10.5	Dramatisch spel beoordelen op grond van bepaalde criteria zoals: verhouding beeld-klank, woord-beweging, beleving, fantasie, originaliteit enz.

Tijd	50-75 minuten
materiaal	Dramakaarten (bijlage 1) - zie zeker ook de tips Kijkwijzer (bijlage 2)

INSTAP

De leerlingen lopen/stappen door elkaar in de klas als een bepaald personage (zie ideetjes bij tips). Op jouw teken (bijvoorbeeld klappen), bevriezen ze. Je geeft opnieuw een personage voor als ze ontdooit zijn.

Nu laat je de leerlingen ontdooien. Hierin kan je variëren: van het hoofd naar de tenen of omgekeerd, lichaamsdeel per lichaamsdeel zoals jij het zegt...

Indien de leerlingen goed vertrouwd zijn met de oefening kan je ook elke leerling apart laten ontdooien zodat ze elkaar kunnen beschouwen.

KERN (CREËREN)

Je maakt groepjes van minimum 2 leerlingen en maximum 5 leerlingen. Je overloopt de kijkwijzer. Daarna laat je elke leerling uit een groepje een kaartje trekken uit de stapel met dramakaarten. Let op: van sommige stapels kan je maar één kaart gebruiken per toneeltje.

Indien de groep niet sterk is in drama of de oefening voor de eerste keer doet geef je hen 5' tot 10' voorbereidingstijd. Zo kunnen ze de grote lijnen van het verhaal bepalen, maar niet de tekst en dergelijke.

Daarna spelen ze hun toneeltje voor een ander groepje. Deze groep kan tips geven over wat goed ging en wat niet a.d.h.v. de kijkwijzer.

Indien de leerlingen deze oefening al goed beheersen, laat je hen 1 of 2 kaarten trekken per groep. Als elk groepslid de kaarten goed zag, beginnen ze direct te spelen.

De moeilijkheid laat je in deze oefening variëren door het aantal spelers per groep en het aantal te trekken dramakaarten.

Flore S.
- Anke D.

EVALUATIE / TOONMOMENT

Ofwel direct na het trekken van de kaartjes ofwel na een korte voorbereidingstijd, brengen de

leerlingen hun toneeltje.

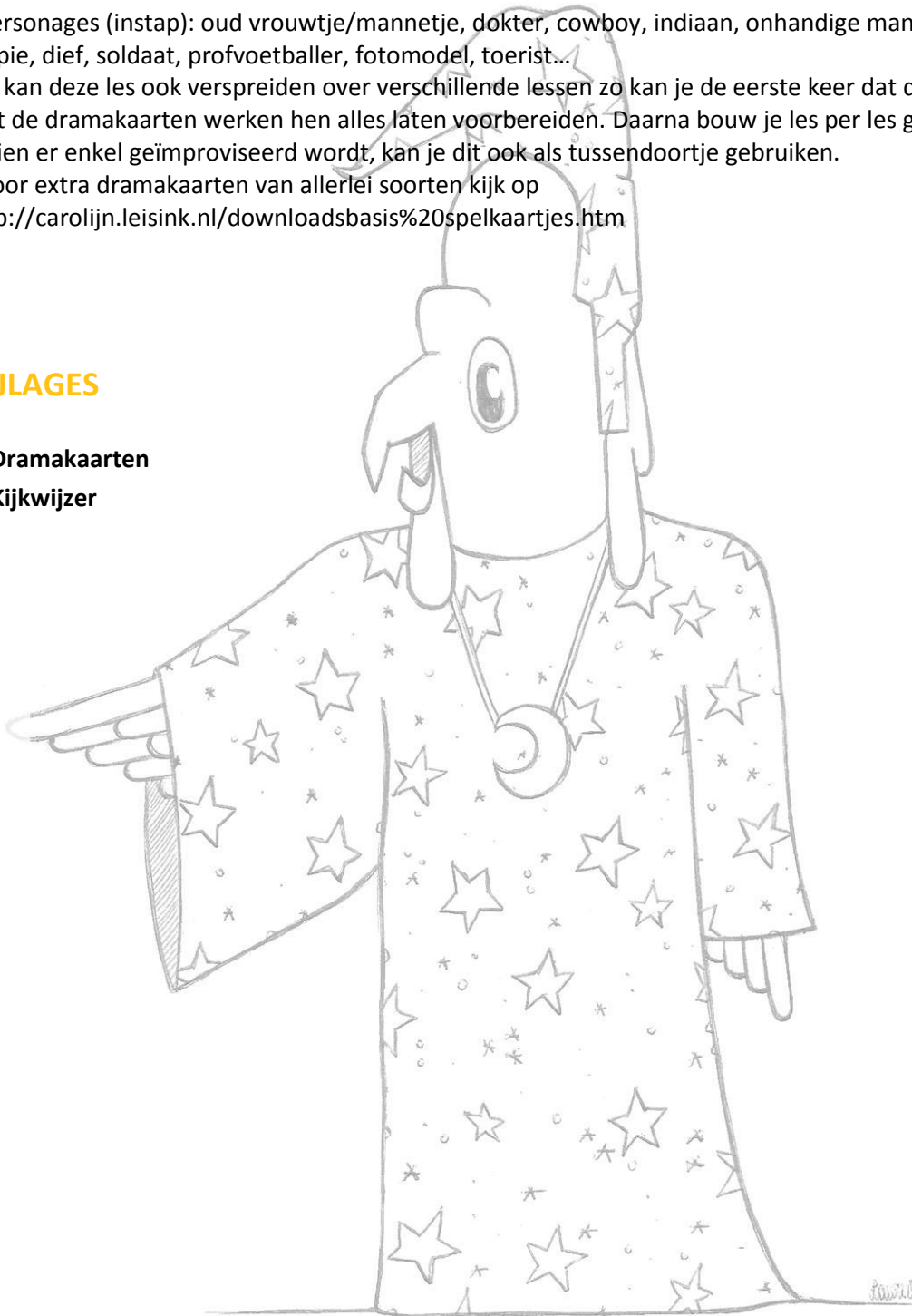
Daarna vraag je wat de leerlingen in kwestie er zelf van vonden. Nadine bespreek je ook nog met de klas hoe het ging. Dit allemaal aan de hand van de kijkwijzer.

Tip

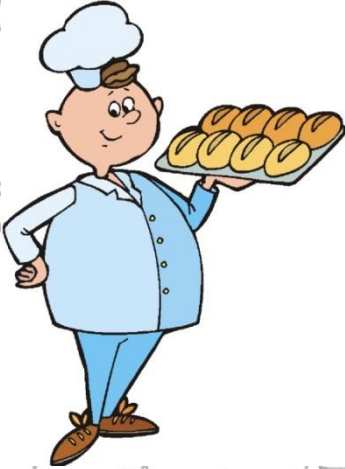
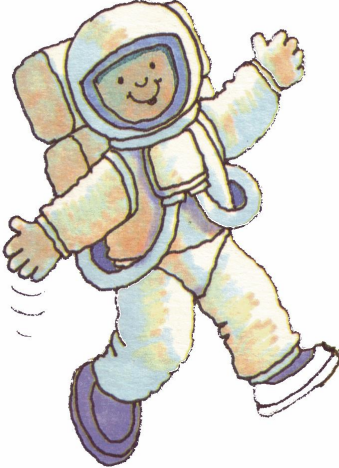
- Personages (instap): oud vrouwtje/mannetje, dokter, cowboy, indiaan, onhandige man/vrouw, hippie, dief, soldaat, profvoetballer, fotomodel, toerist...
- Je kan deze les ook verspreiden over verschillende lessen zo kan je de eerste keer dat de kinderen met de dramakaarten werken hen alles laten voorbereiden. Daarna bouw je les per les geleidelijk af. Indien er enkel geïmproviseerd wordt, kan je dit ook als tussendoortje gebruiken.
- Voor extra dramakaarten van allerlei soorten kijk op <http://carolijn.leisink.nl/downloadsbasis%20spelkaartjes.htm>

BIJLAGES

- 1) Dramakaarten
- 2) Kijkwijzer

Flore S.
- Anke D.

<p>dokter</p> 	<p>oud vrouwtje</p> 	<p>clown</p>
<p>mama of papa</p> 	<p>bakker</p> 	<p>astronaut</p>

ober

voetballer

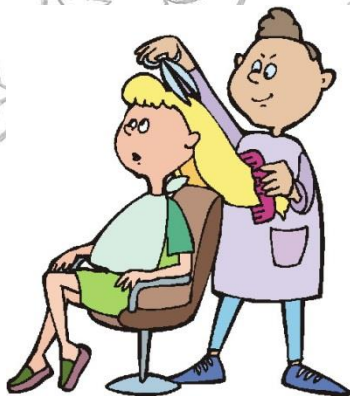
goochelaar

kok

kapper

boer

leraar

politieagent

vuilnisman

WAT

een ongeval

slecht eten

slechte
toets

een
omgevallen
boom

een kapotte
computer

iemand
wordt boos

een explosie

een
telefoon-
gesprek

ziek worden

bij de
bakker

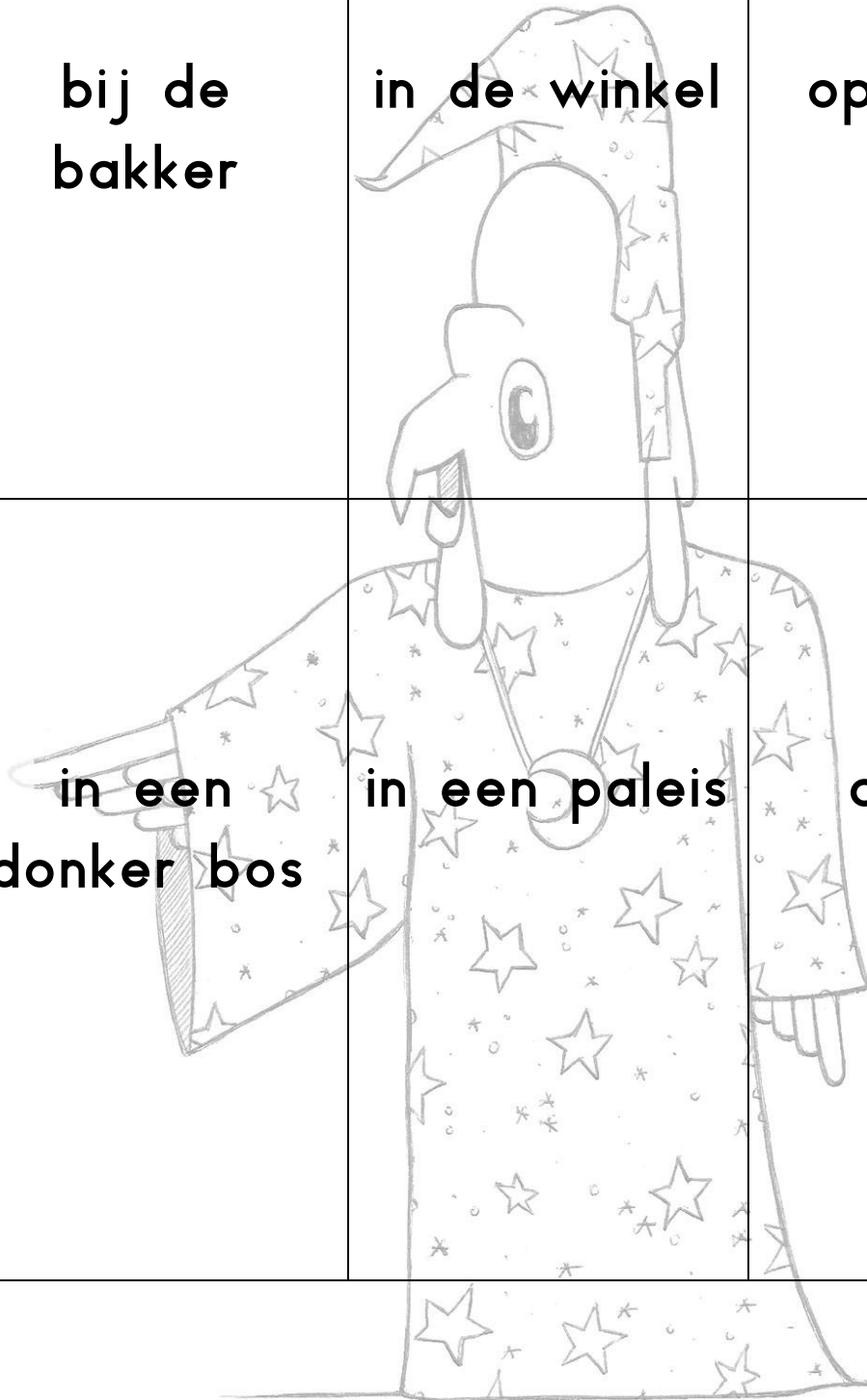
in de winkel

op straat

in een
donker bos

in een paleis

op reis

Flavel

Flore S.
- Anke D. -

in het park

in een
vliegtuig

in elfenland

Zinnen - waarom

omdat ik
naar het
toilet moet!

omdat ik er
van hou.

omdat ik
niet graag
lees.

omdat dat
cool is!

omdat ik
het niet
weet.

omdat ik
het mooi
vind.

dat is stoer.

omdat ik
het zeg!

omdat het
belangrijk is.

WANNEER

Flore S.
- Anke D.

op een
maandag-
ochtend

's morgens

's nachts

op kerstmis in de zomer verjaardag

op 1
september

tijdens de
les

op een
ongeluksdag

Emotie

in paniek

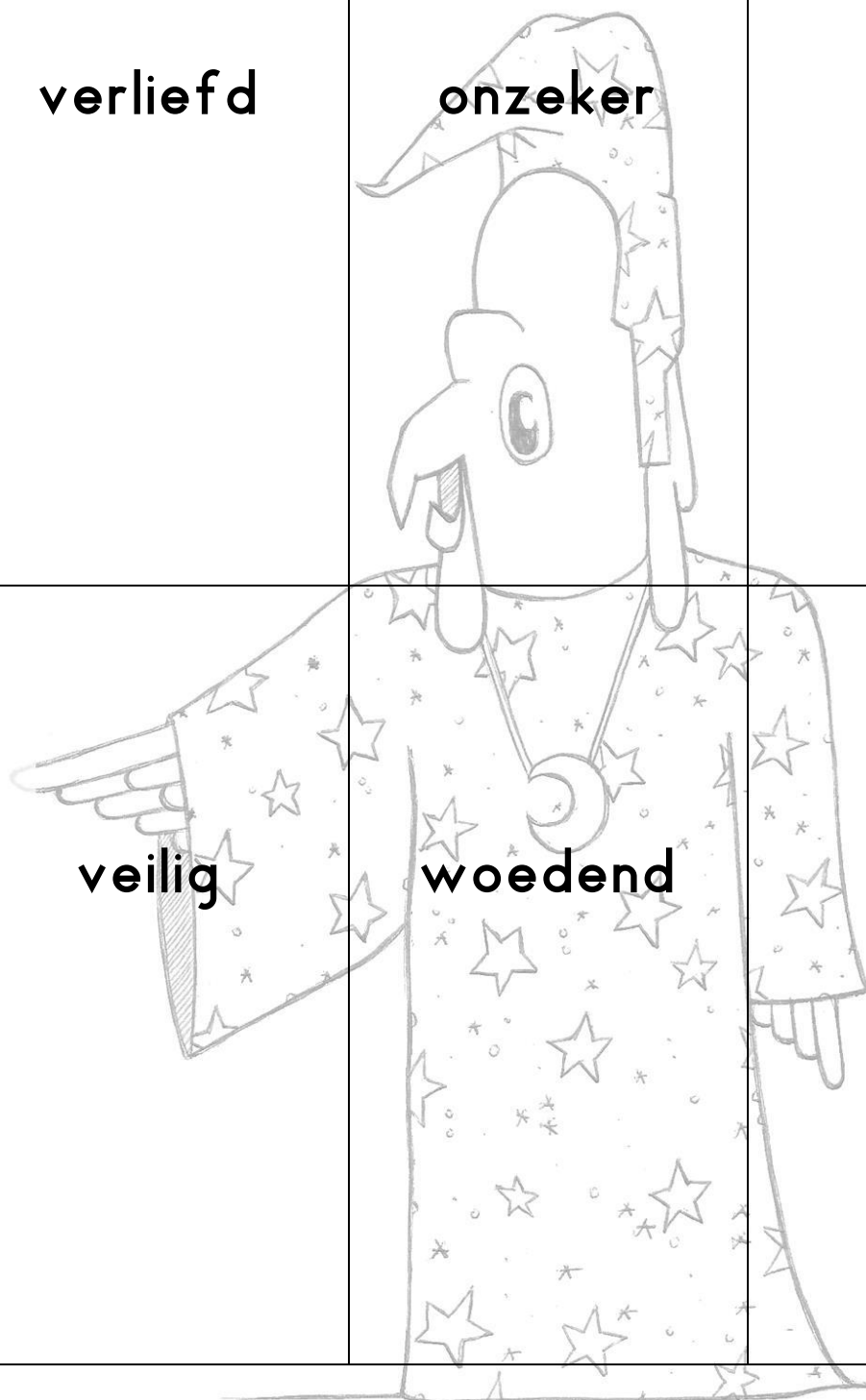
blij

verdrietig

verliefd

onzeker

trots

veilig

woedend

bang

Kijkwijzer

	Super!	In orde.	Nog oefenen.
Er werd geïmproviseerd tijdens het spelen.			
Alle elementen van de getrokken dramakaarten kwamen aan bod.			
De volledige beschikbare ruimte werd gebruikt.			
Er waren gepaste bewegingen aanwezig.			
Het gespeelde verhaal was duidelijk.			

Kijkwijzer

	Super!	In orde.	Nog oefenen.
Er werd geïmproviseerd tijdens het spelen.			
Alle elementen van de getrokken dramakaarten kwamen aan bod.			
De volledige beschikbare ruimte werd gebruikt.			
Er waren gepaste bewegingen aanwezig.			
Het gespeelde verhaal was duidelijk.			

Kijkwijzer

	Super!	In orde.	Nog oefenen.
Er werd geïmproviseerd tijdens het spelen.			
Alle elementen van de getrokken dramakaarten kwamen aan bod.			
De volledige beschikbare ruimte werd gebruikt.			
Er waren gepaste bewegingen aanwezig.			
Het gespeelde verhaal was duidelijk.			